

Dumlupınar Üniversitesi'nin Öğretmen Yetiştiren Bölemlerinde Hizmet Kalitesinin Öğrenci Memnuniyet Ölçeği ile Değerlendirilmesi ¹³

Yrd. Doç.Dr. Baybars Recep Eynur¹⁴

e-mail: baybars.eynur@dpu.edu.tr

Prof.Dr. Arslan Kalkavan

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Demirel

Yrd.Doç.Dr. Duygu Harmandar Demirel

Okt. Aytül Eynur

e-mail: aytul.eynur@dpu.edu.tr

Okt. Zehra Gözel Tepe

Özet

Bu çalışmanın amacı, Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Yüksekokulu'nda bulunan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ve Eğitim Fakültesinde bulunan Sınıf, Okul Öncesi, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi öğretmenliği bölemlerinde okuyan öğrencilerin hizmet kalitesi kapsamında memnuniyet düzeylerini değerlendirmektir. Eğitim çalışmalarının günümüz gelişen dünya düzeninde etkinliğini yadrganamaması, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi öğretmen yetiştiren kurumlarının da eğitim kalitesi bağlamında değerlendirilerek üniversite yönetimine ve öncelikle bilime katkısının sağlanması mevcut durum içerisinde düşünülmesi gereken önemli bir problem olarak öngörülmüştür.

---

¹³ Bu çalışma DPÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir.

¹⁴ DPU Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğretim Üyesi

Araştırmanın evrenini Eğitim Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencileri oluştururken, örneklem bu evren içindeki toplam 391 öğretmen adayı öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örneklem tespiti rastgele seçim yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmada ölçme aracı olarak Doç. Dr. Ali Ekber ŞAHİN tarafından hazırlanan Eğitim Fakültesi Öğrenci Memnuniyet Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek; öğretim elemanları, danışmanlık hizmetleri, yönetim ve yönetim hizmetleri, eğitime yardımcı kaynakların varlığı, bilgisayar ve teknolojik kaynakların varlığı, dersler ve derslerin dağılımlarına ilişkin altı temel konu başlığında yöneltilmiş toplam kırk adet sorudan oluşmaktadır.

Araştırma sonucunda; Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin uygulama derslerinde meslekleri yönünde çok yararlandıkları ancak uygulama derslerine yönelik tesislerden memnuniyet duymadıkları, yine beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin yardımcı eğitim araç ve gereçlerinden, kütüphane ve internet imkânlarından memnuniyet duymadıkları tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin ders kaynak ve değerlendirme süreçlerinden diğer bölümlerin öğrencilerine göre daha az memnuniyet duydukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Üniversite, Öğrenci, Memnuniyet, Kalite, Eğitim Kalitesi, Hizmet Kalitesi.

Evaluation of Service Quality of Dumlupınar University Teacher Training Departments using Student Satisfaction Scale

Abstract

The purpose of this study; university student who educate in physical education and sport teaching in college of physical education and sport and educate in elementary, preschool, social science and science teaching departments in education faculty, is evaluate include in service quality.

While The universe of study, consist of department students who physical education and sport, elementary, preschool, social science and science teaching, sampling consist of 391 student in this universe.

As measurement tool, in this study made by Doç. Dr. Ali Ekber ŞAHİN, education faculty student satisfaction questionnaire was used.

In result of this study, university students who physical education and sport teaching are being satisfied about practical lessons but are not being satisfied about

educational classrooms and facility. Furthermore, these students are being unsatisfied about educational tools and technology, opportunities of library and internet.

Key Words

University, Student, Satisfaction, Quality, Education Quality, Service Quality.

Giriş ve Amaç

Mevcut Dünya üzerindeki rekabet ve tarih boyunca milletlerin varlıklarını güçlendirme anlayışları, eğitim faaliyetlerini, bir devletin en önemli hizmetlerinde ilk sıralara itmiştir. Eğitim, milletin var oluşu ile doğrudan doğruya ilişkilidir. Tarih; devletlerin dünya savaşlarından sonra kazandıkları savaşları, savaşta yendikleri ülkelerin eğitim sistemlerine de egemen olarak kendilerine mahkûm etmeye çalıştıklarını, tekrar güçlü olmak isteyen devletlerinde bağımsızlıklarını kazandıkları an ilk yaptıkları işin kendi eğitimlerini millileştirmek olduklarını göstermiştir (Çev: Yazgan,1987). Karşılaşılan bu süreç, eğitimi “Yalan söylemeyen tekamülün adıdır.” diye tanımlayan İsmayıl Hakkı BALTACIOĞLU'nun tanımını da güncellemiştir. Baltacıoğlu'nun bu tanımı; eğitimin, gelişimin temelinde yer aldığını ve her geçen gün gerçekleşen yeni gelişmelere de bireylerin özüne sadık kalarak sahip çıkması gerektiğini belirtmektedir (Güven, Eynur; 2010).

Günümüz eğitim faaliyetleri içerisinde yer alan toplam kalite anlayışı yukarıda belirtilen noktalara değinmektedir. Faaliyetlerin bilimsel ve sistematik bir yapı içerisinde incelenmesini sağlayan bu durum, eğitim faaliyetlerinin sonuçlarını da sistemli bir şekilde değerlendirilmesinde yardımcı olmaktadır. Günümüz hizmet sektöründe bulunan bütün organizasyonlar kendilerini gelişen dünyanın gerçeklerine sağladıkları uyum ile öne çıkartmaya çalışmaktadırlar.

Memnuniyet kavramı, “herhangi bir durumdan veya olaydan dolayı sevinç duyan, sevinçli, hoşnut, mutlu olan” diye tanımlandığı gibi “yapılan hizmetten dolayı minnettar olmak” anlamı ile de ifade edilmektedir. (Örnekleri ile Türkçe Sözlük, Cilt 3., Ankara, 1996). Günümüzde eğitim kurumlarında yer alan kalite anlayışı, o kurumun taşıdığı misyonu ve vizyonu ile özdeşleşmektedir (Materu, 2007). Materu'ya göre kalite; amaçların sonuca uyumu, hedeflere yönelik bir garanti, Ototriteler tarafından kabul görme, hizmetin ya da ürünün denetçisi, akademik olarak süreçlerin eğitim süreçlerinin tamamının etkin bir şekilde değerlendirilebilmesi, yapılan işin net bir şekilde tanımlanması ve Dünya üzerinde kabul görmüş bir kurumsallaşmadır (Materu,2007). Toplam kalite anlayışı, iç ve dış müşteri beklentilerinin aşılmasını temel olarak alan, çalışanların bilgilendirilmesini, yetkilendirilmesini ve takım çalışmaları ile tüm süreçlerin iyileştirilmesini hedefleyen bir yönetim felsefesidir (Ceylan,1997). Eğitim hizmetlerinde müşteri memnuniyetini sağlamak için hataların, memnuniyetsizliği ortadan kaldırmayı sağlayacak geriye dönük bilgilerin ve tepkilerin elde edilmesi ve buna göre gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir (Özgeldi, Yamamoto; 2008).

Wan (2009) tarafından yapılan çalışmada Tayvan'daki ASIA üniversitesinde öğrenci ve fakülte arasındaki hizmet doyumu ilişki incelenmiş ve çalışma sonucunda öğrenci memnuniyetinin; fakülte'deki öğretim elemanlarının iş doyumu, öğrenme ortamı, fiziki yapı

ve yönetim anlayışı ile, fakültenin öğrencilere ve öğretim elemanlarına sağladığı kurumsal olanaklar ile ve okuldaki akademik hizmetlerin etkinliği ile ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır. Literatüre bakıldığında; eğitimde toplam kalite anlayışını ön plana çıkaran çok sayıda çalışmanın varlığı söz konusudur. Russel (2005) tarafından yapılan çalışmada Bournemouth üniversitesinde pazarlama eğitimi alan uluslararası öğrencilerin hizmet kalitesi anlayışları arasında nasıl bir ilişki olduğunu tanımlamaya yönelik bir çalışma yapılmış ve çalışma sonucunda uluslararası öğrencileri kendine çekmek isteyen bir yüksek öğretim kurumunun ulusal eğitim hedeflerinden ziyade uluslararası parametreleri kendisine hedef olarak görmesi vurgulanmıştır. Gruber ve arkadaşları (2010) tarafından yapılan çalışmada; öğrenci memnuniyetini ölçme noktasında, yönetici ve öğrenci hizmetlerinin, öğrenciler arasındaki atmosferin, şehrin etrafındaki çekiciliğin, bilgisayar ve ekipmanlarının, kursların, kütüphanenin, öğretim elemanlarının, konferans salonlarının, kafeteryaların, uygulamaya yönelik öğretimin etkinliğinin, üniversitenin ününün, okul yerlerinin, öğretim elemanlarının desteğinin, bilginin sunumunun ve üniversite binalarının önemli olduğu ifade edilmiştir.

Özellikle sağlık ve eğitim sektöründe yer alan organizasyonlara ait bilimsel çalışmalar çok sayıda örnek oluşturmaktadır. Uzgören ve Uzgören tarafından yapılan çalışmada, öğrenci memnuniyetinin çok boyutlu bir olgu olduğu, diğer tüm değişkenler sabit kabul edilerek, Dumlupınar Üniversitesinden lisans eğitim hizmetini talep eden iktisadi birim olarak öğrencilerin bireysel özellikleri ile mevcut eğitimden memnuniyetleri arasındaki ilişki boyutu dikkate alınmıştır (Uzgören, Uzgören; 2007). Özgeldi ve Yamamoto'nun yaptığı çalışmada, uygulanan eğitim programı ile eğitim hizmetlerinde müşteri memnuniyeti arasındaki ilişkilerin incelenmesi, eğitim programlarındaki hangi faktörlerin/değişkenlerin müşteri memnuniyetini etkilediğinin ortaya konulması amaçlanmıştır (Özgeldi, Yamamoto; 2008). Ceylan tarafından yapılan çalışmada, kalite kavramının eğitim dünyasına girmesiyle başlayan Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi anlayışının odak noktasını oluşturan eğitim müşterilerinin (öğrenci, öğretici, diğer çalışanlar, aile, iş dünyası, toplum AV) memnun edilmesine ilişkin temel noktalar açıklanmaya çalışılmıştır (Ceylan, 1997). Ekinci ve Burgaz tarafından yapılan çalışmada, Hacettepe Üniversitesi'ne bağlı fakültelerde öğrenim gören öğrencilerin üniversitenin sağladığı akademik hizmetlere ilişkin beklenti ve memnuniyet düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır (Ekinci, Burgaz; 2007). Ulusoy, Arslan, Öztürk ve Bekar tarafından yapılan çalışmada, Hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri ile ilgili memnuniyet düzeylerinin saptanması amaçlanmıştır (Ulusoy, Arslan, Öztürk, Bekar; 2010). Soyer ve Can tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmini ile mesleki beklentileri ve algıladıkları mesleki destek arasındaki ilişki incelenmiştir (Soyer Ve Can, 2007). Kaynar, Şahin, Bayrak, Karakoç, Ülke ve Öztürk tarafından yapılan çalışma, Trabzon Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin okullarında sunulan eğitim ve öğretim olanaklarından doyum düzeylerini ve doyumsuz oldukları alanları saptamak amacı ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır (Kaynar vd, 2006). İçli ve Vural tarafından yapılan çalışmada, Kırıkkale üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin toplam kalite yönetimi ve uygulamaları çerçevesinde memnuniyet düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır (İçli ve Vural; 2010). Baltacı, Üngören, Avsallı ve Demirel tarafından yapılan çalışmada, üniversitede turizm eğitimi alan öğrencilerinin eğitim memnuniyetinin belirlenmesi ve geleceğe yönelik bakış açılarını tespit edilmesi oluşturmaktadır (Baltacı ve arkadaşları; 2012). Şahin, Zoraloğlu ve Fırat tarafından yapılan çalışmada, üniversite öğrencilerinin yaşam amaçlarını, eğitsel hedeflerini, üniversite öğreniminden beklentilerini ve okudukları bölüme

ilişkin memnuniyet durumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır (Şahin, Zoraloğlu, ve Fırat; 2011). Saydan tarafından yapılan çalışmada, daha kaliteli bir akademik kadro, daha bilgili bir öğrenci kitlesi ve daha başarılı bir üniversite eğitiminin gerçekleştirilmesine katkı sağlamak amacıyla üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarından beklentileri ve bu beklentilerin önem derecelerini belirlemeye yönelik bir amaç belirtilmiştir (Saydan, 2008).

Konuya ilişkin yapılan çalışmalara burada kısaca değinildiği halde çalışmaların amaçlarından da belirlenebileceği gibi yükseköğretimde öğrenci memnuniyetinin büyük bir öneme sahip olduğu görülmektedir. Gelişmekte olan üniversitelerde gelişmişlik düzeylerinin belirtilmesinde, gelişmiş üniversitelerin gelişmişliklerini teyit etme noktasında bu çalışmalara ihtiyaç duydukları yapılan çalışmalardan görülmektedir.

Bu noktada, yirmi yıllık bir geçmişe sahip olan Dumlupınar Üniversitesi bünyesinde özellikle geleceğe ışık tutacak bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının üniversitedeki hizmetlerden memnuniyet düzeylerinin incelenmesi, öğrenciler ve üniversitenin yönetiminden en alt hizmet noktasına kadar büyük bir önem arz etmektedir. Üniversitede hizmet noktasında yapılan bu çalışma, gerek literatür çalışmalarının takibi, gerekse üniversitenin vizyonuna hizmet noktasında oldukça büyük bir önem arz etmektedir.

Yöntem

Örneklem

Araştırma tarama modelinde yapılmış bir çalışma olup Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Bünyesinde bulunan öğretmenlik bölümleri öğrencileri çalışma evreni olarak kabul edilmiştir. Bu evren içinde yer alan toplam 399 öğrenci, örneklem grubuna rastgele örneklem yöntemi ile alınmıştır. Araştırma örneklemine katılan öğrencilerin cinsiyet ve bölümlere göre dağılımları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet ve Bölümlerine Göre Dağılımları

		Beden Eğitimi ve Spor	Sosyal Bilgiler	Sınıf	Okul Öncesi	Fen Bilgisi	Toplam
Erkek	Sayı	69	44	38	4	11	166
	%	17,3%	11,0%	9,5%	1,0%	2,8%	41,6%
Bayan	Sayı	31	55	95	32	20	233
	%	7,8%	13,8%	23,8%	8,0%	5,0%	58,4%
Toplam	Sayı	100	99	133	36	31	399
	%	25,1%	24,8%	33,3%	9,0%	7,8%	100,0%

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrencilerin %25,1'inin Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği, %24,8'inin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, %33,3'ünün Sınıf Öğretmenliği, %9'unun Okul Öncesi Öğretmenliği ve %7,8'inin de Fen Bilgisi Öğretmenliğinde buldukları görülmektedir.

Ölçme Aracı ve İstatistik

Alana yönelik incelemeler yapıldığında çok çeşitli ölçekler ile karşılaşılmaktadır. Çalışmada, öğrencilere Doç. Dr. Ali Ekber ŞAHİN tarafından hazırlanan Eğitim Fakültesi Öğrenci Memnuniyet Ölçeği yazardan e-posta yolu ile yazılı izin alınarak uygulanmıştır. Anket, 40 maddeden oluşmakta olup, her maddenin karşısına "Hiç Memnun Değilim" (1) (2) (3) (4) (5) "Tamamen memnunum" şeklinde ilerleyen bir yelpazede yer alan seçeneklere sahiptir (Şahin, 2009). Ölçek altı alt boyuttan oluşmakta olup Şahin tarafından yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmasında ölçeğin alt boyutlarına ait iç tutarlılık katsayıları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 2: Eğitim Fakültesi Öğrenci Memnuniyet Ölçeği Alt Boyutlarındaki İç Tutarlılık Katsayıları

Boyutlar	Maddeler	Alpha	Madde Test Korelasyonu
Öğretim Elemanları	7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.	0.91	0.54 – 0.74
Danışmanlık	18, 19, 20, 21, 22.	0.93	0.75 – 0.85
Yönetim	34, 35, 36, 37, 38, 39, 40.	0.85	0.52 – 0.72
Kaynaklar	5, 6, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33.	0.83	0.37 – 0.65
Bilgisayar Olanakları	23, 24, 25.	0.89	0.69 – 0.86
Dersler ve Ders Programları	1, 2, 3, 4.	0.68	0.38 – 0.54

Yukarıdaki tablo incelendiğinde; Kullanılan ölçeğin altı alt boyutuna ait iç tutarlılık katsayılarının (Cronbach Alpha) 0.68 ile 0.91 arasında değişmekte olduğu görülmektedir. Altıncı alt boyutun iç tutarlılık katsayısı diğerlerine göre düşük olmasına rağmen kabul edilebilir düzeydedir. Diğer beş boyutun iç tutarlılık katsayıları ise oldukça yüksektir. Her alt boyuta ilişkin düzeltilmiş madde test korelasyonlarının yüksek olduğu ifade edilebilir (Şahin, 2009).

Araştırmada verilerin değerlendirilmesi sürecinde Araştırmaya katılan öğrencilerin Yaşı, Cinsiyeti, Okudukları Bölümler, doğum ve Yaşadıkları yerler bağımsız değişken olarak yer alırken bağımlı değişken olarak eğitim Fakültesi Öğrenci Memnuniyet Ölçeği kabul edilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesinde; Kruskal Wallis H testi kullanılmış olup anlamlılık düzeyi $p=0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen bulgular, araştırmada ölçek olarak temel alınan Eğitim Fakülteleri Öğrenci Memnuniyet ölçeğinde yer alan alt boyutlar doğrultusunda değerlendirilmiş ve bağımsız değişken olarak kabul edilen Bölümlere göre incelemelerde bulunulmuştur. Bu doğrultuda bulgular altı alt başlık halinde belirtilmiştir.

Öğrencilerin Öğretim Elemanlarına Yönelik Memnuniyet Düzeyleri

Aşağıda öğretmen adayı öğrencilerin eğitim gördükleri okuldaki öğretim elemanları hakkındaki memnuniyet düzeyleri belirtilmiştir.

Tablo 3 : Öğrencilerin Aldıkları Derslerin Mesleklerine Hazırlamalarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	203,57	25,238	,000
Sosyal Bilgiler	99	172,75		
Sınıf Öğretmenliği	133	188,82		
Okul Öncesi	36	259,82		
Fen Bilgisi	31	254,02		

Öğretmen adayı öğrencilerin aldıkları derslerin kendilerini mesleklerine hazırlamasına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir (X²= 25,238; p<0,01). Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=259,82), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=172,75).

Tablo 4 : Uygulama Derslerinin Yararlılık Düzeyine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	216,84	12,655	,013
Sosyal Bilgiler	99	181,13		
Sınıf Öğretmenliği	133	188,07		
Okul Öncesi	36	207,90		
Fen Bilgisi	31	247,95		

Öğretmen adayı öğrencilerin uygulama derslerinin kendilerine yararlılıklarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=12,655$; $p<0,05$). Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=216,84), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=181,13).

Tablo 5 : Diğer Üniversitelere Göre Kazanım Düzeyleri Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	206,06	9,781	,044
Sosyal Bilgiler	99	180,01		
Sınıf Öğretmenliği	133	193,55		
Okul Öncesi	36	233,67		
Fen Bilgisi	31	232,87		

Öğretmen adayı öğrencilerin diğer üniversitelere göre kazanım düzeylerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=9,781$; $p<0,05$). Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=233,67), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=180,01).

Tablo 6 : Öğretim Elemanlarının Öğrencilere Yönelik Tutumlarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	219,67	17,924	,001
Sosyal Bilgiler	99	199,54		
Sınıf Öğretmenliği	133	172,06		
Okul Öncesi	36	242,96		
Fen Bilgisi	31	207,98		

Öğretmen adayı öğrencilerin öğretim elemanlarının öğrencilere tutumlarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=17,924$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=242,96), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=172,06).

Tablo 7 : Öğretim Elemanlarına Ulaşılabilirliğe Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	230,15	16,827	,002
Sosyal Bilgiler	99	176,33		
Sınıf Öğretmenliği	133	187,19		
Okul Öncesi	36	228,36		
Fen Bilgisi	31	200,35		

Öğretmen adayı öğrencilerin öğretim elemanlarına ulaşılabilirliğe yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 16,827$; $p<0,01$). Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=230,15), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=176,33).

Tablo 8 : Öğretim Elemanlarının Öğrencilerle Etkileşim Düzeyine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	232,06	14,416	,006
Sosyal Bilgiler	99	185,05		
Sınıf Öğretmenliği	133	185,24		
Okul Öncesi	36	215,58		
Fen Bilgisi	31	189,55		

Öğretmen adayı öğrencilerin öğretim elemanlarına ulaşılabilirliğe yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 14,416$; $p<0,01$). Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=232,06), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=185,05).

Tablo 9 : Öğretim Elemanlarının Alanlarındaki Bilgi Düzeylerine Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	214,71	9,579	,048
Sosyal Bilgiler	99	177,51		
Sınıf Öğretmenliği	133	194,18		
Okul Öncesi	36	229,14		
Fen Bilgisi	31	215,50		

Öğretmen adayları öğrencilerin öğretim elemanlarının alanlarındaki bilgi düzeylerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=9,579$; $p<0,05$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=229,14), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=177,51).

Tablo 10 : Öğretim Elemanlarının Öğretme Becerilerine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	225,91	17,200	,002
Sosyal Bilgiler	99	173,32		
Sınıf Öğretmenliği	133	187,15		
Okul Öncesi	36	221,46		
Fen Bilgisi	31	231,82		

Öğretmen adayları öğrencilerin öğretim elemanlarının alanlarındaki bilgi düzeylerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=17,200$; $p<0,01$). Fen Bilgisi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=231,82), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=173,32).

Tablo 11 : Öğretim Elemanlarının Ders Dışında Yönlendirme, Destek ve Yardım Düzeyine Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	246,82	31,431	,000
Sosyal Bilgiler	99	172,30		
Sınıf Öğretmenliği	133	180,50		
Okul Öncesi	36	233,01		
Fen Bilgisi	31	182,74		

Öğretmen adayları öğrencilerin öğretim elemanlarının alanlarındaki bilgi düzeylerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=31,143$; $p<0,01$). Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=246,82), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=172,30).

Tablo 12 : Öğretim Elemanlarının Kişilik Özelliklerine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	200,02	8,116	,087
Sosyal Bilgiler	99	198,63		
Sınıf Öğretmenliği	133	186,09		
Okul Öncesi	36	243,11		
Fen Bilgisi	31	213,95		

Öğretmen adayları öğrencilerin öğretim elemanlarının kişilik özelliklerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermemektedir ($X^2=8,116$; $p>0,05$).

Tablo 13 : Öğretim Elemanlarının Akademik Başarıyı Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerinden

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	210,20	22,402	,000
Sosyal Bilgiler	99	172,29		
Sınıf Öğretmenliği	133	188,11		
Okul Öncesi	36	259,01		
Fen Bilgisi	31	238,06		

Öğretmen adayı öğrencilerin öğretim elemanlarının akademik başarıyı ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 22,402$; $p<0,01$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=259,01), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=172,29).

Öğrencilerin Danışmanlarına Yönelik Memnuniyet Düzeyleri

Aşağıda öğretmen adayı öğrencilerin eğitim gördükleri okuldaki danışmanları hakkındaki memnuniyet düzeyleri belirtilmiştir.

Tablo 14 : Danışmana Ulaşılabilirliğe Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	249,18	44,367	,000
Sosyal Bilgiler	99	187,27		
Sınıf Öğretmenliği	133	162,95		
Okul Öncesi	36	249,50		
Fen Bilgisi	31	183,45		

Öğretmen adayı öğrencilerin danışmanının ulaşılabilirliğine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 44,367$; $p<0,01$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=249,50), en düşük memnuniyet düzeyi fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=183,45).

Tablo 15 : Danışmanların Problemleri Çözmeye Katkısına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	254,82	44,846	,000
Sosyal Bilgiler	99	173,34		
Sınıf Öğretmenliği	133	169,33		
Okul Öncesi	36	241,71		
Fen Bilgisi	31	191,47		

Öğretmen adayı öğrencilerin danışmanının problemlerini çözmeye katkısına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=44,846$; $p<0,01$). Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=254,82), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=173,34).

Tablo 16 : Danışmanların Uyguladığı Uyum ve Tanıtım Programları Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	249,25	47,607	,000
Sosyal Bilgiler	99	172,27		
Sınıf Öğretmenliği	133	170,83		
Okul Öncesi	36	264,63		
Fen Bilgisi	31	179,77		

Öğretmen adayı öğrencilerin danışmanının problemlerini çözmeye katkısına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=47,607$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=264,63), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=173,34).

Tablo 17 : Danışmanların Öğrencilerin Sorumluluklarını Bilgilendirmelerine Göre
Kruskall Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	246,63	47,100	,000
Sosyal Bilgiler	99	174,18		
Sınıf Öğretmenliği	133	163,13		
Okul Öncesi	36	252,10		
Fen Bilgisi	31	229,73		

Öğretmen adayları öğrencilerin danışmanların kendilerini sorumlulukları konusunda bilgilendirmelerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 47,100$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=252,10), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=163,13).

Tablo 18 : Danışmanın İletişimi Açıklık Düzeyine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	246,96	47,710	,000
Sosyal Bilgiler	99	169,92		
Sınıf Öğretmenliği	133	167,12		
Okul Öncesi	36	258,11		
Fen Bilgisi	31	218,15		

Öğretmen adayları öğrencilerin danışmanların kendilerini sorumlulukları konusunda bilgilendirmelerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 47,710$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=258,11), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=167,12).

Öğrencilerin Yönetime Yönelik Memnuniyet Düzeyleri

Aşağıda öğretmen adayları öğrencilerin eğitim gördükleri okuldaki yönetim hakkındaki memnuniyet düzeyleri belirtilmiştir.

Tablo 19 : Öğrencilerin Bölüm Başkanına Ulaşabilme ve Tanıma Durumuna Göre

Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	224,30	28,233	,000
Sosyal Bilgiler	99	169,22		
Sınıf Öğretmenliği	133	181,13		
Okul Öncesi	36	256,71		
Fen Bilgisi	31	235,02		

Öğretmen adayları öğrencilerin bölüm başkanlarına ulaşabilme ve tanıyabilmelerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=28,233$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=256,71), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=169,22).

Tablo 20 : Öğrencilerin Anabilim Dalı Başkanına Ulaşabilme ve Tanıma Durumuna Göre

Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	217,12	28,114	,000
Sosyal Bilgiler	99	170,20		
Sınıf Öğretmenliği	133	182,23		
Okul Öncesi	36	256,92		
Fen Bilgisi	31	250,13		

Öğretmen adayları öğrencilerin Anabilim Dalı başkanlarına ulaşabilme ve tanıyabilmelerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=28,114$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=256,92), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=170,20).

Tablo 21 : Öğrencilerin Yönetim Tarafından Bölüm ve Anabilimdalı Bünyesinde Söz Sahibi Olmak İçin Yaratılan Fırsatlara Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	218,19	15,310	,004
Sosyal Bilgiler	99	173,46		
Sınıf Öğretmenliği	133	189,48		
Okul Öncesi	36	235,69		
Fen Bilgisi	31	229,74		

Öğretmen adayı öğrencilerin Bölüm ve Anabilimdalı bünyesinde söz sahibi olmak için yaratılan fırsatlara yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 15,310$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=235,69), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=173,46).

Tablo 22 : Yönetimin Öğrencilerin Akademik ya da Sosyal Etkinlik Düzenlemelerine Sunulan Desteklere Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	202,03	9,676	,046
Sosyal Bilgiler	99	179,70		
Sınıf Öğretmenliği	133	199,30		
Okul Öncesi	36	246,36		
Fen Bilgisi	31	207,48		

Öğretmen adayı öğrencilerin akademik ya da sosyal etkinlik düzenlemelerine sunulan desteklere yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 9,676$; $p<0,05$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=246,36), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=179,70).

Tablo 23 : Öğrencilerin Yönetimin Sosyal Etkinliklere Önem Verme Derecelerine Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	207,13	11,508	,021
Sosyal Bilgiler	99	188,10		
Sınıf Öğretmenliği	133	190,05		
Okul Öncesi	36	255,14		
Fen Bilgisi	31	193,69		

Öğretmen adayı öğrencilerin yönetimin sosyal etkinliklere önem verme derecelerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=11,508$; $p<0,05$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=255,14), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=188,10).

Tablo 24 : Yönetimin Mezuniyet Sonrası Öğrencilerin Şansını Arttırıcı Uygulamalarına Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	209,22	24,571	,000
Sosyal Bilgiler	99	167,48		
Sınıf Öğretmenliği	133	191,91		
Okul Öncesi	36	264,54		
Fen Bilgisi	31	233,90		

Öğretmen adayı öğrencilerin yönetimin mezuniyet sonrası öğrencilerin şansını arttırıcı uygulamalarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=24,571$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=264,54), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=167,48).

Tablo 25 : Anabilim Dalının Genel Olarak Öğrencilerin Beklentilerini Karşılama Düzeylerine Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	209,88	27,787	,000
Sosyal Bilgiler	99	161,74		
Sınıf Öğretmenliği	133	199,05		
Okul Öncesi	36	272,57		
Fen Bilgisi	31	210,16		

Öğretmen adayları öğrencilerin anabilim dallarının genel olarak beklentilerini karşılamalarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 27,787$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=272,57), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=161,74).

Öğrencilerin Eğitime Yardımcı Kaynaklara Yönelik Memnuniyet Düzeyleri

Aşağıda öğretmen adayları öğrencilerin eğitim gördükleri okuldaki kaynaklar hakkındaki memnuniyet düzeyleri belirtilmiştir.

Tablo 26 : Öğrencilerin Bölüm İçi Seçmeli Derslerin Çeşitlilik Düzeylerine Göre

Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	193,72	17,084	,002
Sosyal Bilgiler	99	168,51		
Sınıf Öğretmenliği	133	210,23		
Okul Öncesi	36	248,10		
Fen Bilgisi	31	221,11		

Öğretmen adayları öğrencilerin bölüm içi seçmeli derslerin çeşitlilik düzeylerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 17,084$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=248,10), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=168,51).

Tablo 27 : Öğrencilerin Bölüm Dışı Derslere Kabul Edilme Olanığına Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	214,95	11,812	,019
Sosyal Bilgiler	99	170,03		
Sınıf Öğretmenliği	133	200,36		
Okul Öncesi	36	225,97		
Fen Bilgisi	31	215,81		

Öğretmen adayları öğrencilerin bölüm dışı derslere kabul edilme olanaklarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=11,812$; $p<0,05$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=225,97), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=170,03).

Tablo 28 : Öğrencilerin Fotokopi Olanaklarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	190,46	5,527	,237
Sosyal Bilgiler	99	208,03		
Sınıf Öğretmenliği	133	192,79		
Okul Öncesi	36	235,43		
Fen Bilgisi	31	194,95		

Öğretmen adayları öğrencilerin fotokopi olanaklarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermemektedir ($X^2=5,527$; $p>0,05$).

Tablo 29 : Öğrencilerin Kütüphane Olanaklarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	131,58	63,681	,000
Sosyal Bilgiler	99	244,57		
Sınıf Öğretmenliği	133	211,50		
Okul Öncesi	36	241,39		
Fen Bilgisi	31	180,98		

Öğretmen adayı öğrencilerin kütüphane olanaklarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 63,681$; $p<0,01$). Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=244,57), en düşük memnuniyet düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=131,58).

Tablo 30 : Öğrencilerin Teknolojik Araç Gereç ve Materyallere Ulaşılabilirliğe Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	156,57	23,622	,000
Sosyal Bilgiler	99	212,56		
Sınıf Öğretmenliği	133	209,20		
Okul Öncesi	36	246,46		
Fen Bilgisi	31	206,58		

Öğretmen adayı öğrencilerin teknolojik araç gereç ve materyallere ulaşılabilirliklerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 23,622$; $p<0,01$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=246,46), en düşük memnuniyet düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=156,57).

Tablo 31 : Öğrencilerin Ders Dışı Zamanlarda Sosyalleşebileceği Ortak Etkinliklere Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	215,09	5,219	,266
Sosyal Bilgiler	99	191,80		
Sınıf Öğretmenliği	133	187,66		
Okul Öncesi	36	209,24		
Fen Bilgisi	31	219,74		

Öğretmen adayı öğrencilerin ders dışı zamanlarda sosyalleşebileceği ortak etkinliklere yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermemektedir ($X^2= 5,219$; $p>0,05$).

Tablo 32 : Öğrencilerin Geri Bildirim İçin Bölümde Yaratılan Olanaklara Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	189,86	12,121	,016
Sosyal Bilgiler	99	204,13		
Sınıf Öğretmenliği	133	184,63		
Okul Öncesi	36	245,26		
Fen Bilgisi	31	232,92		

Öğretmen adayı öğrencilerin geri bildirim için bölümde yaratılan olanaklara yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 12,121$; $p<0,05$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=245,26), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=184,63).

Tablo 33 : Öğrencilerin Eğitim Ortamlarının Yeterlik Düzeylerine Göre
Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	170,90	16,906	,002
Sosyal Bilgiler	99	197,46		
Sınıf Öğretmenliği	133	203,51		
Okul Öncesi	36	250,85		
Fen Bilgisi	31	227,87		

Öğretmen adayları öğrencilerin eğitim ortamlarının yeterlik düzeylerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 16,906$; $p<0,01$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=250,85), en düşük memnuniyet düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=170,90).

Tablo 34 : Öğrencilerin Bölüm Binasının Genel Durumuna Göre Kruskal Wallis H Testi sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	168,42	13,592	,009
Sosyal Bilgiler	99	213,94		
Sınıf Öğretmenliği	133	202,68		
Okul Öncesi	36	222,10		
Fen Bilgisi	31	220,21		

Öğretmen adayları öğrencilerin bölüm binasının genel durumuna (Temizlik, Bakım, vb.) yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 13,592$; $p<0,01$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=222,10), en düşük memnuniyet düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=168,42).

Tablo 35 : Öğrencilerin Derslerde Kaynak Kişilerden Yararlanma Düzeylerine Göre

Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	204,38	11,349	,023
Sosyal Bilgiler	99	184,82		
Sınıf Öğretmenliği	133	188,76		
Okul Öncesi	36	238,97		
Fen Bilgisi	31	237,34		

Öğretmen adayları öğrencilerin derslerde kaynak kişilerden yararlanma düzeylerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=11,349$; $p<0,05$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=238,97), en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=184,82).

Öğrencilerin Bilgisayar Kaynaklarına Yönelik Memnuniyet Düzeyleri

Aşağıda öğretmen adayları öğrencilerin eğitim gördükleri okuldaki bilgisayar temelli kaynaklar hakkındaki memnuniyet düzeyleri belirtilmiştir.

Tablo 36 : Öğrencilerin Bilgisayar Kullanabilirliklerine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	150,41	43,639	,000
Sosyal Bilgiler	99	191,04		
Sınıf Öğretmenliği	133	233,45		
Okul Öncesi	36	253,63		
Fen Bilgisi	31	182,82		

Öğretmen adayları öğrencilerin bilgisayara kullanabilmelerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2=43,639$; $p<0,01$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=253,63), en düşük memnuniyet düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=150,41).

Tablo 37 : Öğrencilerin İnternete Erişim Olanaklarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	145,25	47,351	,000
Sosyal Bilgiler	99	204,24		
Sınıf Öğretmenliği	133	235,29		
Okul Öncesi	36	241,90		
Fen Bilgisi	31	163,00		

Öğretmen adayı öğrencilerin internete ulaşılabilirliklerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 47,351$; $p<0,01$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=241,90), en düşük memnuniyet düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=145,25).

Tablo 38 : Öğrencilerin İhtiyaç Duydukları Yazılımlara Ulaşılabilirliklerine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	171,40	11,211	,024
Sosyal Bilgiler	99	202,60		
Sınıf Öğretmenliği	133	211,15		
Okul Öncesi	36	233,29		
Fen Bilgisi	31	197,45		

Öğretmen adayı öğrencilerin ihtiyaç duydukları yazılımlara ulaşılabilirliklerine yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 11,211$; $p<0,05$). Okul Öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=233,29), en düşük memnuniyet düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=171,40).

Öğrencilerin Derslere ve Ders Dağılımlarına Yönelik Memnuniyet Düzeyleri

Aşağıda öğretmen adayı öğrencilerin eğitim gördükleri okuldaki dersler ve ders dağılımları hakkındaki memnuniyet düzeyleri belirtilmiştir.

Tablo 39 : Öğrencilerin Haftalık Ders Dağılımlarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	265,31	60,864	,000
Sosyal Bilgiler	99	180,44		
Sınıf Öğretmenliği	133	174,23		
Okul Öncesi	36	228,15		
Fen Bilgisi	31	129,66		

Öğretmen adayları öğrencilerin haftalık ders programlarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 60,864$; $p<0,01$). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=265,31), en düşük memnuniyet düzeyi fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=129,66).

Tablo 40 : Öğrencilerin Bir Dönemde Almak Zorunda Oldukları Ders Sayılarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	239,79	59,050	,000
Sosyal Bilgiler	99	187,90		
Sınıf Öğretmenliği	133	152,06		
Okul Öncesi	36	276,83		
Fen Bilgisi	31	226,73		

Öğretmen adayları öğrencilerin bir dönemde almak zorunda oldukları ders sayılarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 59,050$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=276,83), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=152,06).

Tablo 41 : Derslerin Dağılımlarına Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	217,81	29,491	,000
Sosyal Bilgiler	99	177,54		
Sınıf Öğretmenliği	133	177,27		
Okul Öncesi	36	269,78		
Fen Bilgisi	31	230,74		

Öğretmen adayı öğrencilerin derslerin dağılımlarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 29,491$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=269,78), en düşük memnuniyet düzeyi sınıf öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=177,27).

Tablo 42 : Ders İçeriklerinin Alanla İlişkili Olma düzeyine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Bölüm	n	Sıra Ortalaması	X ²	p
Beden Eğitimi ve Spor	100	237,71	33,106	,000
Sosyal Bilgiler	99	161,27		
Sınıf Öğretmenliği	133	183,90		
Okul Öncesi	36	241,00		
Fen Bilgisi	31	223,50		

Öğretmen adayı öğrencilerin derslerin dağılımlarına yönelik memnuniyet düzeyleri, bölümlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık göstermektedir ($X^2= 33,106$; $p<0,01$). Okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin memnuniyet düzeyi diğer bölümlerdeki öğrencilere göre daha yüksek (Ort=241,00); en düşük memnuniyet düzeyi sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerine aittir (Ort=161,27).

Tartışma ve Yorum

Araştırmada kullanılan ölçek altı alt boyuttan oluştuğu için bulgular altı boyutta değerlendirilerek tartışılmıştır. Öğretmen adayı öğrencilerin öğretim elemanlarına yönelik memnuniyet düzeyleri; öğrencilerin aldıkları derslerin mesleklerine hazırlamalarına, uygulama derslerinin yararlılık düzeylerine, diğer üniversitelere göre kazanım düzeylerine, öğretim elemanlarının öğrencilere yönelik tutumlarına, öğretim elemanlarına ulaşılabilirliklerine, öğretim elemanlarının öğrencilerle etkileşim düzeyine, öğretim

elemanlarının alanlarındaki bilgi düzeylerine, öğretim elemanlarının öğretmen becerilerine, öğretim elemanlarının ders dışında yönlendirme destek ve yardım düzeylerine, öğretim elemanlarının kişilik özelliklerine, öğretim elemanlarının akademik başarıyı ölçme ve değerlendirmelerine göre incelenmiştir.

Bu bağlamda öğretmen adayı öğrencilerin benzer kişilik özelliklerine sahip öğretim elemanları ile muhatap oldukları, öğretim elemanları arasında akademik başarıyı ölçme ve değerlendirme noktasında farklı yaklaşımları gördükleri, bununla birlikte öğretme becerilerinde bölümler arasında farklı memnuniyet düzeylerinin olduğu, öğretim elemanlarını bölümlerine göre daha detaylı bir bilgi düzeyinde görmek istedikleri ve bu yetersizliğin de kendilerini mesleğe hazırlamada etkilediklerini belirttikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı şüphesiz öğretmen adayı öğrencinin vizyonunu belirlemede eğitim-öğretim faaliyetlerinin en önemli unsuru olarak görülmektedir. Bu noktada bölümler arasında ideal bir öğretim kurumunda anlamlı farklılıkların olmaması gerektiği öngörülmektedir. Ancak ilgili bulgular değerlendirildiğinde bu yaklaşıma yakalayan okul öncesi öğretmenliği bölümü olarak görülmektedir. Sürecin değerlendirilmesinde önemli olan unsurlar, elbetteki çok farklılık göstermektedir. Öğretilmesi gereken içeriğin çokluğu, öğretmen adayı öğrencinin meslekî sorumlulukları aldığı zaman karşısına çıkacak iş yükünün fazlalığı da bu noktada yetersizlik gibi algılanabilecek olan bir takım sonuçları doğru değerlendirmede etkin olabilmektedir. Mevcut sosyal bilgiler içindeki içerik yoğunluğu burada ele alınmamış, değerlendirme kapsamında yer almamıştır. Ancak, her öğretmenlik bölümünün ders programlarının YÖK tarafından belirlenmesi ve sürekli olarak güncellenmesi gerekirken, en son düzenlemenin 2008 yılında Avrupa birliğine Uyum sürecinde ele alınarak hızla program değişikliklerine gidilmesi öğretim elemanlarının da bu süreç içerisinde yeni, denenmemiş ve uygulama sonuçları ortaya konmadan başka bir deyişle eksiklikleri giderilmeden kendilerine gönderilen ders programları ile eğitim yapmalarına neden olmuştur. İlgili beden eğitimi ve spor öğretmenli eğitim öğretim programına yönelik eleştiri Sayın Prof. Dr. Özbay GÜVEN tarafından 2012 yılında Sinop'ta yapılan Beden Eğitimi ve Spor Faaliyetlerinin Kurumsal ve Yapısal Değişim Sürecinde Ortaya Çıkan Problemler konulu sempozyumunda sunduğu Mevcut Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Eğitim Öğretim Programının Yeterliği adlı bildirisinde açık bir şekilde belirtilmiştir (Güven, 2012). Mevcut programın öğretmenleri mesleklerine hazırlama noktasında yetersiz olduğu ve araştırma ve geliştirme faaliyetlerine uyum sağlamalarına yönelik derslerin üst sınıflarda verilerek bilimsel anlayışın temelini oluşturan üniversitelerde bu temel derslerden uzak olarak yetişen öğretmen adaylarının mesleki yaşantılarında da bu eksiklikle karşı karşıya kalacakları, toplumsal ve sosyal meselelere yönelik yetersiz eğitim almaları nedeni ile toplumda üstlenmeleri gereken sosyal rolleri de benimseyemeyecekleri öne sürülmüştür. Bu noktada yapılan bu çalışmadan elde edilen veriler ve öğretmen adayı öğrencilerin derslere yönelik olarak yaptığı değerlendirmeler Güven'in öngördüğü sonuçları destekler niteliktedir. Ekinci ve Burgaz (2007) tarafından yapılan çalışmada, öğrencilerin akademik başarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi noktasında hassas oldukları, öğretim elemanlarının ders çalışmalarını tam ve zamanında etkin bir şekilde yapmalarını bekledikleri yönünde bulgular sunmaktadır. Çalışmada "öğretim elemanlarının sınav, proje, ödev ve etkinliklerde adil ve ayrımcı olmayan bir değerlendirme ve notlandırma yapmaları" ve "derslerde yapılan eğitim/öğretim etkinliklerinin kalitesinin yüksek olması" konularında beklenti düzeyinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, araştırmadan elde edilen

bulguları destekler niteliktedir. Ayrıca Saydan (2008) tarafından yapılan çalışmada, yazarında da özetlediği gibi "Sayın hocalarımız; biz yükseköğretim hizmetlerinde kaliteyi birçok boyutta değerlendiririz. Bu değerlendirme, sürecinde öğretim elemanlarının yani hocalarımızın kalitenin oluşumunda etkin bir rol oynadıklarının da farkındayız. Bu noktadan hareketle öğretim elemanlarından sınıf içi ve dışında birçok beklentimiz vardır. Bizim kalite beklentilerimiz içerisinde ders performansı önemli bir yer tutar. Hocalarımızın derse hazır gelmeleri sorulara tatmin edici cevaplar vermeleri, örneklerle konuyu anlatmaları, dersi tane tane ve anlaşılır bir ses tonu ile sunmaları bizim için önemli kalite unsurları arasında yer alır. Bizler bu unsurları bir arada gördüğümüzde başarı ve memnuniyetimiz de artacaktır." denmekte ve bunların çalışmaya katılan öğrencilerin ifadeleri olduğu belirtilmektedir.

Danışmanlık hizmeti noktasında bölümler arası anlamlı düzeydeki farklılık, başta sınıf mevcutları ile de doğru orantılı olduğu düşünülmektedir. Yapılan incelemelerde Sınıf Öğretmenliği bölümünde yer alan bir sınıf mevcudunun 60 (Altmış) kişi iken, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümünde yer alan bir sınıfın mevcudunun 30 (Otuz) olduğu tespit edilmiştir. Bu noktada çıkan sonuçların herhangi bir hizmet eksikliğinden ziyade öğretim elemanlarının daha etkin bir yaklaşım içerisinde öğrenci temelli sorun çözme stratejilerine önem verdiği ve öğrencileri yönetimle ilgili süreçlerde daha etkin görev almalarının telkini olarak düşünülebilir. Yüksek öğretimde karşılaşılan yüksek miktardaki sınıf mevcudu, sınıflarda uygulanan eğitim-öğretim süreçlerinden değerlendirme süreçlerine kadar birçok konuda etkin bir faktördür. Bu bağlamda gerekli hizmetin belli bir sürede ortaya konması, yerine getirilmesi elbette bir tek öğretim elemanının akademik takvim içerisinde hem derslerine girmesi hem de danışmanlık hizmetini vermesi noktasında öğretim elemanının iş yükünü oldukça arttırmaktadır. Bunun sonucunda hizmet aksaması ya da öğrencilerin beklentilerinin karşılanamaması söz konusu olabilir. Akademik takvimin oluşturulmasında öğrencilerin ders seçimlerinin derslerin başlamasından sonraya kalmayacak şekilde yapılacak bir düzenleme danışmanlık hizmetlerindeki kaliteyi arttırabileceği öngörüsü araştırma sonuçları tarafından desteklenmektedir. Bu yaklaşım ders devamlarının da sağlıklı bir şekilde yapılmasını ve iş yükünün belli alanlara yönlendirilerek danışmanların ve öğretim elemanlarının etkinliğini arttırabileceği düşünülmektedir.

Yönetimsel değerlendirmelere bakıldığında (Tablo; 19,20,21,22,23,24,25), öğrencilerin memnuniyet düzeylerine bölümler arasındaki anlamlı düzeydeki farklılığın bölüm sıralamalarını değiştirmedeği görülmektedir. Bu nedenle bölümlerin genel bir politika ile desteklenerek üst yönetim tarafından alınması gereken bir takım tedbirlerin olduğu sonuçlar bağlamında öngörülmektedir.

Uzgören ve Uzgören (2007) tarafından yapılan çalışmada, sonuç olarak 22 yaş ve üzeri öğrencilerin, 21 yaş ve altındakilere göre; Bilecik İİBF'de, Simav TEF'nde, Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve Beden eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin Kütahya İİBF'de okuyan öğrencilere göre okudukları DPÜ'nden daha az memnun oldukları ilgili zaman göre verilmiş önemli bilgiler olarak tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencilerinin alt yapı ve fiziksel imkânlarla yönelik sorularda gösterdikleri ve diğer bölümlere göre daha az olan memnuniyet düzeyi çalışmanın yapıldığı 2004-2005 eğitim öğretim yılından bu yana bu konuda etkin bir çözüm üretilmediğini ortaya koymakta ve çalışmanın önemli bir durumu

ortaya çıkardığını da göstermektedir. Can ve Soyer (2007) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki beklentilerini tanımlayan ifadelerden spor tesislerinin yeterli olduğu bir okulda görev yapma, başarılı sporcular yetiştirme, başarılı bir çalıştırıcı olma, ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarında görev alma gibi salt spora özgü beklentilerin diğer öğretmenlik mesleğine ilişkin beklentilerden ayrılarak belirgin bir şekilde ön planda çıkmasında spor tutkusunun etkin olduğu belirtilmektedir. Alt yapı gerektiren bir öğretmenlik dalı olması nedeni ile beden eğitimi ve spor öğretmenliği mesleği, eğitim ve öğretim hayatında tesis ve malzeme varlığını kendisi için vazgeçilmez görmektedir. Bu durum, öğrenciler için de geçerli olan bir durumdur. Beden eğitimi ve spor eğitiminde alt yapı, tesis ve malzeme varlığı eğitimin kalitesini belirlemede çok yüksek düzeyde bir etkinliğe sahiptir.

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular incelendiğinde farklı kampüste yer alan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünün, bulunduğu kampüs ortamında eğitime yardımcı olacak kaynaklara sahip olmadığı öğretmen adayları öğrenciler tarafından belirtildiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda hizmet kalitesinin istenileni yakalaması amacı ile ilgili bölümün bulunduğu kampüste hizmet yeterliğinin sağlanması ya da hizmet yeterliği sağlanmış olan kampüse taşınması gerekmektedir. Eğitim desteklediği ölçüde verimliliği artan bir olgu olması nedeni ile bölüm açmak hizmeti yapıldığı anlamına gelmemelidir. Eğitim için destekleyici unsurların, eğitim ortamındaki varlığı eğitimin kalitesini arttırdığı öngörülmektedir. Elde edilen bulgular neticesinde mevcut durum incelendiğinde araştırmada yer alan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü dışındaki bölümlerin aynı fakülte binası içinde yer alması ve aynı kampüste bulunmaları, bu bölümlerin aynı ortamdaki yararlanmaları anlamına gelmekle birlikte, eğitim öğretim açısından beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünün mevcut fiziksel durumunu iyileştirici acil önlemlerin alınması gerektiği ve Antrenörlük eğitimi, spor yönetimi ve rekreasyon gibi diğer bölümlerle birlikte spor eğitiminin bir parçası olduğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun fiziki şartlarının acilen iyileştirilmesi gerektiği öngörülmektedir.

Öğretmen adayları öğrencilerin; bilgisayar kaynaklarına yönelik memnuniyet düzeyleri sonuçları incelendiğinde eğitime yardımcı kaynaklara yönelik memnuniyet düzeyleri ile benzer memnuniyet düzeyinde oldukları tespit edilmiştir. Bu bağlamda alt yapı hizmetlerinin kampüsler arasındaki farklılığı eğitimin memnuniyet düzeyini de burada etkilediği görülmektedir. Bu bakımdan elde edilen sonuçlar birbirleri ile tutarlılık arz etmektedir. Sonuçlar incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünün alt yapı hizmetlerinde öğrenciler tarafından eksikliklerinin olduğu ve bu eksikliklerin en kısa zamanda etkin öğretimin desteklenmesi amacı ile tamamlanması gerektiği sonucuna varılabilir.

Öğretmen adayları öğrencilerin derslere ve ders dağılımlarına yönelik memnuniyet düzeyleri incelendiğinde ders programlarına yönelik Güven tarafından yapılan çalışmanın elde edilen sonuçlarla tutarlı olduğu tespit edilmiştir (Güven, 2012). Bu bağlamda yine Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde yer alan haftalık ders dağılımının öğrenciler tarafından da eldeki imkanlar doğrultusunda en etkin şekilde yapıldığı ve kabullenildiğini göstermektedir. Fiziki imkanlar okulun yapısı eğitim sürecinin temel ve vazgeçilemez unsurları arasında yer almaktadır (Küçükahmet, 2001). Küçükahmet eğitim sürecini; kaynak ya da girdiler sonrası; amaçlar ve öncelikler, öğrenciler, yönetim, yapı ve zaman çizelgesi,

muhteva, öğretim kadrosu, öğrenme materyalleri, fiziksel imkanlar, teknoloji, kalite kontrol, araştırma, maliyet basamakları ile eğitim sürecini tanımlarken, eğitsel çıktılar da sürecin ürünü olarak göstermiştir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta sadece birey ya da bireyin gelişimi değil, aynı zamanda eğitsel çıktılarının bireyde oluşmasıdır. Çünkü içerik değerlendirilirken eğitimde içeriğin bir lojik (öğretildiği boyutla bilimsel) bir de psikolojik (davranışsal) yapısı vardır (Küçükahmet,2001). Kaynar ve arkadaşları (2006) tarafından yapılan çalışmada da, Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümü 1. sınıf öğrencilerinin eğitim ve öğretimin niteliği, okulun öğrenci eğitim ve diğer kurumlarla işbirliği, okulun yönetim tarzı, öğretim elemanları, öğrenciye sunulan rehberlik ve destek hizmeti, sosyo-kültürel olanaklar, sağlık hizmetleri, fiziki yapı, öğrenciye verilen değer, öğrencileri bilgilendirme, kararlara katılma boyutunda ve 3. Sınıf öğrencilerinin de ölçme ve değerlendirme boyutunda doyumsuz olduklarını göstermektedir.

Sonuç olarak eğitimin kaliteli olması için yukarıda bahsedilen ve eğitim süreçleri içerisinde yer alan bu parametrelerin hepsine bir eğitim kurumunun yeterlik göstermesi ve gelecekteki uygulamaları yakalayabilmesi için vizyon sahibi olması gerekmektedir.

Yapılan araştırma sonucunda Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde eğitimin mevcut durumu ile kendisinden daha önce kurulan birçok üniversiteden daha iyi durumda olduğu ancak öğrencilerinin de her üniversite öğrencisi gibi gerek öğretim elemanlarını değerlendirmede, gerek kaliteyi takip etmede en önemli faktörlerden bir olduğu, derslerin, ders dağılımlarının, öğretim elemanlarının, fiziki yapının eğitimin kalitesini belirlemede çok etkin bir rol oynadığı, diğer araştırmalardan elde edilen sonuçlarla birlikte desteklenmiştir. Yeni üniversite anlayışının içerisinde bu çalışmadan yola çıkarak eğitim-öğretim faaliyetlerinin; mezun ve mezunların, iş ve kariyer olanaklarına yönelik bölümlerde yapılan veya yapılacak olan faaliyetlerin takibi, ulusal ve uluslararası denklik ve akreditasyon konuları ile sertifika geçerliliklerinin sağlanması ile üniversitenin eğitim öğretim kalitesini arttırmada daha etkin bir rol üstlenilebilmesi mümkün hale gelebilir. Ayrıca çalışma sonucunda; iyi bir üniversitenin ne zaman kurulduğundan ziyade ulusal ve uluslararası alanda yaptığı bilimsel çalışmalar, icatlar, keşifler, bilgiye sahip olma ve bilgiyi kendi üretme adına yaptığı çalışmalar, bünyesinde bulunan gerek personel gerekse öğrenci boyutunda insanların her alandaki ihtiyaçlarını yeterli bir seviyede karşılayabilmesi becerileri ile ölçüldüğü ortaya çıkmıştır.

Kaynaklar

- Baltacı F., Üngören E., Avsallı H. ve Demirel O. N. (2012). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Eğitim Memnuniyetlerinin ve Geleceğe Yönelik Bakış Açılarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi. C:4, S:1, s.17-25.
- Ceylan M. (1997). Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi ve Müşteri Memnuniyeti, Eğitim Yönetimi, Yıl:3, Sayı:1, p.23-29.
- Ekinci, E. ve Burgaz, B. (2007). Hacettepe Üniversitesi Öğrencilerinin Bazı Akademik Hizmetlere İlişkin Beklenti ve Memnuniyet Düzeyleri, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:33, p.120-134.

- Güven, Ö., Eynur, B. R. (2010). Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu'nun Beden Eğitimi ve Spor İle İlgili Görüşleri / The Views of Ismayıl Hakkı Baltacıoğlu About Physical Education and Sport.11. Spor Bilimleri Kongresi, 10-12 Kasım 2010. Antalya.
- Güven Ö. (2012). Mevcut Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Eğitim Öğretim Programının Yeterliliđi, Beden Eğitimi ve Spor Faaliyetlerinin Kurumsal ve Yapısal Değişim Sürecinde Ortaya Çıkan Problemler Sempozyumu, Sinop, 7-9 Ocak 2012.
- Gruber T., Fub S., Voss R., Glaser-Zikuda M. (2010). Examining Student Satisfaction with Higher Education Services Using A New Measurement Tool. International Journal of Public Sector Management. Vol:23, No:2, p.105-123.
- Kaynar A., Şahin A., Bayrak D., Karakoç G., Ülke F. ve Öztürk H. (2006). Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Doyum Düzeyleri. C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 10 (3). p. 12-19.
- Küçükahmet L. (2001). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, s. 6.
- Materu P., N. (2007). World Bank Working Papers: Higher Education Quality Assurance in Sub-Saharan Africa: Status, Challenges, Opportunities and Promising Practices. Herndon, VA USA World Bank Publication, p.3-4.
- Örnekleri ile Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayını. Cilt 3., Ankara, 1996
- Özgeldi, M. ve Yamamoto Telli G. (2008). Eğitim Hizmetlerinde Müşteri Memnuniyetini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. İktisat, İşletme ve Finans Dergisi, Yıl: 23, Issue:266, p. 21-50.
- Rohlen T.P. Çev: Prof. Dr. Turan Yazgan (1987). Japonya'da Maneviyat Eğitimi. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları. İstanbul.
- Russel, M. (2005). Marketing Education: A Review of Service Quality Perceptions among International Students. International Journal of Contemporary Hospitality Management, 17:1, pg.65.
- Ulusoy H., Arslan Ç., Öztürk N. ve Bekar M. (2010). Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Eğitimleriyle İlgili Memnuniyet Düzeylerinin Saptanması. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Cilt:3, Sayı:2.
- Şahin İ., Zoraloğlu Y.R. ve Şahin Fırat N. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Amaçları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 17 (3), 429-452.
- Saydan R. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarından Kalite Beklentileri: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Örneđi. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 10/1,s.63-79.
- Soyer F., Can Y. (2007). İş Tatmini İle Mesleki Beklenti ve Mesleki Destek Algılaması Arasındaki İlişki: Beden Eğitimi Öğretmenleri Üzerine Bir Araştırma. TSA, Yıl:11, Aralık, S:3.
- Uzgören, N. ve Uzgören, E., (2007). Dumlupınar Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Memnuniyetini Etkileyen Bireysel Özelliklerin İstatistiksel Analizi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı: 17, Nisan 2007.
- Wan C. H. (2009). A Study of The Relationship Between Student and Faculty Satisfaction of Service Quality within ASIA UNIVERSITY in TAIWAN. Unpublished Doctor of Education Theses in Sport Management, Faculty of the United States Sports Academy.